

SHZ Bečov Tisková zpráva publikace Hrad Bečov – konzervace a prezentace

Publikaci vydal v roce 2009

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti,
ve spolupráci s Fakultou architektury ČVUT a s GIRSA AT, s.r.o.

Autoři: Václav Girsas, Miloslav Hanzl, Dagmar Michoinová, Tomáš Wizovský

Předmluva: Petr Štoncner

Spolupráce na koncepci: Věroslav Škrabánek; **Jazyková úprava:** Anna Hánová; **Překlad resumé:** Petra Kúsová

Fotografie: Věroslav Škrabánek a archiv NPÚ; **Grafická úprava:** Jan Hora; **Sken:** Studio Marvil – Radek Typovský

Tisk: TA PRINT, s. r. o., Praha; **Náklad:** 700 kusů

ISBN 978-80-87104-49-1

Na sklonku letošního roku vychází mimořádná publikace o hradu Bečov (okr. Karlovy Vary). Tato kniha upraveného formátu A4 o počtu stran 123 včetně bohaté obrazové dokumentace je výjimečná hned z několika důvodů. Jedná se po 77 letech od dob dr. A. Gnirse o první knižní publikaci, věnovanou bečovskému hradu. Zabývá se fenoménem unikátní památky, navíc z neobvyklého úhlu pohledu. Vlastní zaměření této knihy pregnančně vystihl v předmluvě Mgr. P. Štoncner. Graficky skvěle sestavená a reprezentativní knížka o významné hradní architektuře nejen nejnověji shrnuje dosavadní poznání o středověkém hradu, ale klade si za cíl prezentovat na základě zkušeností ze záchrany vzácně autentických památek reálné možnosti konzervace a maximálně citlivého využití památky. Publikace, která může sloužit jako vzor kvalifikovaného přístupu k památkám (a má v mnohém rysy metodiky obnovy vzácně autentických památek) bude poskytnuta odborným, vědeckým pracovištím i knihovnám příslušných institucí. Část nákladu bude k prodeji v pokladně veřejnosti přístupného zámku Bečov a také bude možné využít internetové nabídky na www.zamek-becov.cz.

V případě, že se podaří zahájit celkovou památkovou a stavení obnovu, bude zmiňovaná publikace mapující proces poznání a záchrany unikátně dochovaného hradu Bečov výchozím materiálem pro vznik monografie o autentické středověké památce evropského významu.

Předmluva

Kniha, kterou máte před sebou, je svým způsobem zcela výjimečným počinem v několika ohledech. Vznikla nejdříve v anglické jazykové mutaci jako dokument pro mezinárodní soutěž Ceny Evropské unie pro oblast kulturního dědictví Europa Nostra Award v kategorii projektů. Tomu odpovídá i její základní struktura, která je oproti běžně vydávaným publikacím prezentujícím konkrétní památku zcela neobvyklá. Samotný projekt i jeho knižní vydání nepřímo navazují na obdobný projekt Konzervace jižního průčelí Horního hradu zámku v Českém Krumlově. Tato akce získala v roce 2008 nejvyšší mezinárodní ocenění v památkové péči, Cenu Evropské unie pro oblast kulturního dědictví Europa Nostra Award v kategorii realizací. Není náhodou, že oba projekty a jejich české knižní vydání spojuje z větší části i stejný autorský kolektiv, tvořený architekty Václavem Girsou a Miloslavem Hanzlem a technoložkou Dagmar Michoinovou. Čtvrtým spoluautorem je v tomto případě kastelán hradu Bečova Tomáš Wizovský. Významný podíl na konečném výsledku mají i fotografie Věroslava Škrabánka a grafická úprava Jana Hory.

Tato kniha je dobovým materiálem poskytujícím kromě základních faktů především výpověď o myšlení a vizích současné péče o naše kulturní dědictví. Je vyprávěním příběhu, který se vlastně ještě nestal, který stojí na svém počátku, ale jehož základy již byly položeny. Na rozdíl od obecných metodických pouček je to vize konkrétní a reálná. Je pevně opřena o mnohaleté zkušenosti autorů z praktické realizace oprav a konzervace památek a především o jejich úspěšné výsledky. Projekt však nabízí více než jen pietní a maximálně šetrnou opravu unikátní památky. Navrhovaný způsob záchrany hmotné podstaty této památky je úzce propojen s vizí jejího dalšího života a prezentace, jež je dlouhodobě připravována na podkladě domácích a zahraničních zkušeností. Jejím myšlenkovým východiskem je přesvědčení, že takovýmto způsobem opravená a prezentovaná památka se může stát přirozenou a potřebnou součástí našeho každodenního života a že dokáže promlouvat z hloubi historie k dnešnímu návštěvníkovi bez rozdílu věku, pokud je mu její tajemství zprostředkováno náležitým způsobem. Jako celek je tak projekt pokusem o naplnění ideální představy harmonického propojení formy a obsahu.

Projekt konzervace hradu Bečova a přístup k jeho obnově a prezentaci si neklade za cíl být jediným možným příkladem oprav historických staveb. To při různorodosti našich památek ani není možné. Chce však ukázat možnost cesty, která se nezabývá pouze cílem, ale i cestou samotnou. Využívá k tomu mimořádných památkových hodnot a jejich estetického působení na podvědomí lidí, kterým dává možnost překročit práh zapomnění vlastní historie. Výsledkem této cesty by mělo být vzkříšení památky v její nezměněné podobě bez nutnosti a potřeby novodobých a samoúčelných úprav a změn. Tento projekt i kniha se zrodily z přesvědčení a nadšení autorů, ale také z bolesti a traumát, které s sebou dnešní svět přináší ve vztahu k historii, ke kulturnímu dědictví i k celé řadě drobných a obyčejných věcí.

Mgr. Petr Štoncner, památkář, Národní památkový ústav, ústřední pracoviště

Více informací:

- Prof. Ing. arch. akad. arch. Václav Girsas, Girsas AT – CVUT, e-mail: girsavac@fa.cvut.cz, tel. 220 512 359; 233 339 976
- Mgr. Tomáš Wizovský, kastelán St. hradu a zámku Becov, e-mail: kastelan@zamek-becov.cz, tel. 606 666 423